

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 249

van **MAURITS VANDE REYDE**

datum: 25 april 2023

---

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Flanders Investment & Trade (FIT) - Knelpuntennota

FIT stelt jaarlijks een knelpuntennota op met de belangrijkste knelpunten die buitenlandse investeerders signaleren.

1. Wanneer werd deze knelpuntennota voor het laatst opgemaakt?
2. Wat waren de bevindingen en knelpunten die werden vastgesteld?
3. Kan de nota ter beschikking worden gesteld als bijlage van het antwoord op deze vraag?
4. Welke acties werden inmiddels ondernomen teneinde de vastgestelde knelpunten weg te werken?
5. Wanneer is de volgende opmaak van de knelpuntennota gepland door FIT?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (249), Jo Brouns (572).

**Vlaams
Parlement**

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 249 van 25 april 2023

van **MAURITS VANDE REYDE**

---

1. De laatste editie van de knelpuntennota dateert van juni 2022.
2. De knelpuntennota somt de belangrijkste belemmeringen op die buitenlandse investeerders ervaren bij het opzetten van een investering in Vlaanderen. Dit kan zowel op bestaande investeerders als op nieuwkomers slaan. De nota vloeit voort uit de bevindingen van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen tijdens de dagelijkse contacten met investeerders en bij de begeleiding van investeringsprojecten. Verder dragen gegevens gecapteerd uit relevante nationale en internationale studies bij tot de totstandkoming van de nota.

De knelpuntennota duidt per onderwerp waarom iets een knelpunt is en geeft aan of er een positieve dan wel negatieve evolutie is. Per item wordt een internationale benchmark opgesteld omdat investeringen in een zeer competitieve internationale context plaatsvinden. In de nota wordt voornamelijk een vergelijking met de ons omringende landen gemaakt om in te schatten hoe Vlaanderen of België presteert in internationaal perspectief. Ten slotte formuleert de nota aanbevelingen om de knelpunten aan te pakken. Hoewel deze nota kan laten uitschijnen dat Vlaanderen kampt met heel wat uitdagingen, blijft onze regio attractief bij het aantrekken van internationale investeringen. Het recordbedrag aan directe buitenlandse investeringen in Vlaanderen in 2022, goed voor een recordaantal extra jobs, bevestigt dit.

De knelpuntennota 2022 bespreekt zestien onderwerpen:

- De loonkosten: prille inhaalbeweging onder druk;
- Fiscaliteit: vennootschapsbelasting niet langer nadeel;
- Energiekosten: explosieve prijzen gevaar voor nieuwe en bestaande investeringen;
- Subsidies: vooral sterk O&O pakket;
- Imagovorming en internationale referentiewerken: België boekt vooruitgang;
- Talent en beschikbaar personeel: tekort in alle geledingen;
- Administratieve processen: positieve evolutie maar opstart en vergunningstraject blijven zorgen baren;
- Mobiliteit: congestie blijft lager dan voor corona;
- Migratie gerelateerde topics: vertragingen wegwerken;
- Digitalisering: infrastructuur via glasvezel en 5 G dringend noodzakelijk;
- Het belang van de nieuwe generatie Techbedrijven: start ups en scale ups: profilering krijgt steeds meer vorm;
- E-commerce: nachtwerk blijft concurrentieel nadeel;
- Ruimte om te ondernemen: geen beterschap in zicht;
- Brexit: vooral strijd om niet-EU investeerders;
- Veranderde internationale context: geopolitieke spanningen nemen toe;
- Duurzaamheid/ESG: verhoogde aandacht nodig.

De meest acute knelpunten blijven de beschikbaarheid van personeel en het vinden van ruimte om te ondernemen. Ook de energieprijzen waren een acuut knelpunt in 2022.

In vergelijking met 2021, werd er één nieuw onderwerp aan de nota toegevoegd, namelijk duurzaamheid (ESG). Op basis van de bevindingen uit 2021, formuleert de nota in totaal 82 aanbevelingen. Aangezien enkele evoluties en maatregelen, zoals de invloed van de automatische loonindexering, de aanbevelingen kunnen vertekenen, werd voor de eerste keer een inschatting gemaakt van toekomstige evoluties.

3. Het antwoord op de tweede deelvraag bevat een beknopt overzicht van de knelpunten. De volledige knelpuntennota is een vertrouwelijk intern rapport.
4. De knelpunten omvatten thema's waarvoor zowel de Vlaamse als de federale regering bevoegd voor zijn. Bovendien gaat het over verschillende onderwerpen waarvoor een proces op langere termijn noodzakelijk is. De input uit het knelpuntenrapport wordt, afhankelijk van het type knelpunt, systematisch meegenomen in besprekingen op het relevante politieke en administratieve niveau. Bijgevoegde overzichtstabel duidt op welke manier de knelpunten geëvolueerd zijn in het metingsjaar 2021.
5. De volgende knelpuntennota is voorzien in de loop van 2023.

BIJLAGE

[Evolutie van de knelpunten in de knelpuntennota 2022 \(metingsjaar 2021\)](#)